

In Museum Hulst dreunt de roerige geschiedenis na, met kanongebulder uit de boxen

Overal in het land zijn kleine musea die vaak interessante verhalen vertellen. Bert Nijmeijer gaat deze winter op ontdekkingsstocht. Vandaag: **Museum Hulst**.

Op de museumtour kom je (*Van*) den vos Reynaerde tegen.

Dit artikel is geschreven door

[Bert Nijmeijer](#)

correspondent Groningen

Gepubliceerd op 11 januari 2026, 10:00

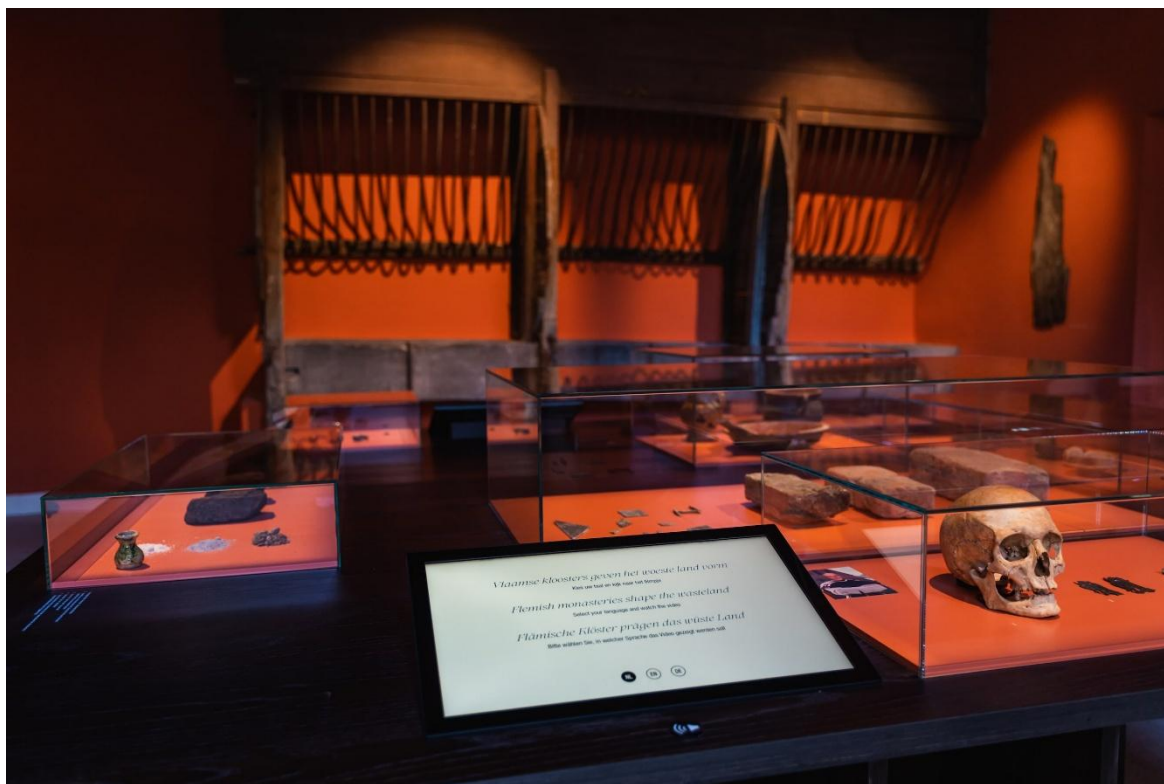
Het museum Hulst gevestigd in het historische 's-Landshuis. Foto: Frank Peters

De geschiedenis heeft Hulst een beetje in een dooie hoek gemanoeuvreerd, maar lang lag het Zeeuws-Vlaamse vestingstadje in de frontlinie. In de Tachtigjarige Oorlog werd er om elke meter Hulst gevochten. Troepen uit binnen- en buitenland bleven elkaar bestoken over de vraag wie Hulst mocht hebben, tot Poolse schutters in 1944 de toren van de Sint-Willibrordusbasiliek afschoten, waarin Duitsers op de uitkijk zaten.

Op de nieuwe toren uit 1957 is het carillon omringd door betonnen 'stemvorken', die critici aan frietvorkjes doen denken. Zeeuws-Vlaanderen, waar Hulst ligt, hoort officieel bij Nederland, maar het is onmiskenbaar Vlaanderen. Op de kaart lijkt het een strook land in de achtertuin van Gent en Antwerpen dat door een historisch misverstand niet bij België is gaan horen. Vóór de opening van de Westerscheldetunnel in 2003 kon je er over land alleen via België komen.

Historisch wapengekletter

In Museum Hulst dreunt de roerige geschiedenis na, letterlijk, in het kanongebulder dat er uit de boxen komt. Bominslagen, kreten van victorie en verlies. Illustratief voor de vergetelheid waar historisch wapengekletter onvermijdelijk naar op weg is, is het feit dat er vandaag, een dinsdagmiddag in december, behalve ik niemand is die het hoort.

Oudheidkundige vondsten in Museum Hulst. Foto: Martin Corlazzoli

Niet dat het museum niet helemaal van deze tijd is. Het opende pas in 2022 op de huidige plek in het centrum, in 's-Landhuis, een historisch pand waar in voorbije eeuwen onder meer de rechtbank en de marechaussee waren gevestigd, en is met de modernste middelen ingericht. Overal zijn schermen, kleine en grote, staande en liggende, aanraakschermen, wandvullende videoschermen en videozuilen met pratende acteurs.

“We werken met een audiosysteem”, zegt één van twee receptionistes. Nee hoor, ze zitten hier niet de hele dag op bezoekers te wachten, dat zou niet best zijn. De receptie is tevens toeristisch infopunt ‘Inulst’ (‘Gezelligheid is onze specialiteit!’), maar ook toeristen zijn er vandaag amper. Dinsdag is de rustigste dag van de week, omdat de winkels dan traditioneel dicht zijn. Op andere dagen zijn er gidsen om mee te praten. Vandaag kun je luisteren naar wat de stemmen op de schermen vertellen.

Export van kleden en lakens van wol naar Engeland

In Hulst zijn al langer dingen gaande. Lang was het land aan de tegenwoordige Westerschelde woest, ledig en vooral vaak overstroomd, maar rond het jaar 1000 ging het los met de eerste *settlers*. Ze temden de zee met wisselend succes, baggerden geulen uit en groeven kanalen, bewerkten het land, hielden schapen, maakten kleden en lakens van de wol en exporteerden die over zee naar Vlaanderen en Engeland.

Het schilderij 'Gezicht op Hulst' van Cornelis De Vos uit 1628.Bron Foto Martin Corlazzoli

Aan de muur hangt een klein stukje van een scheepswand uit de periode 1200-1300. Het is zo'n gewoon stuk drijfhout dat je al je verbeeldingskracht nodig hebt om je er iets bij voor te stellen, het schip en de bemanning, iets te voelen van de zee, de golven en de zeelucht van de dertiende eeuw. En dan nog lukt het niet helemaal.

Het audiosysteem is een op een kleine afstandsbediening lijkend apparaatje met druktoetsen van 0 tot 9. Daarop toets je tweecijferige codes in op plekken waar die staan aangegeven, waarna je het apparaatje bij je oor houdt en een vertelstem de relevante informatie ter plekke geeft. Het verbreedt de museumervaring – je krijgt méér informatie –, maar op de een of andere manier zonder die te verdiepen. Het apparaatje in je hand trekt je steeds als een magneetje naar het hier en nu.

Een hapje van Prousts madeleine

Wat je wilt is de lucht in, even, waar je de stervormige vesting in volle glorie onder je ziet liggen, of de diepte in, door een kleur, een geur, een hapje van Prousts madeleine, op zoek naar Hulst *perdu*.

De museumtour gaat van kamer 1 naar kamer 10, de chronologie volgend. Onderweg kom je (Van) den vos Reynaerde tegen, de middeleeuwse allegorie die zich hier in de buurt afspeelt, in het Vlaamse Land van Waas. In later eeuwen liepen kleinere wetsovertreders dan veelpleger Reinaert kans op een nachtje brommen in een van de houten cellen van 's-Landhuis, waarvan een origineel exemplaar in kamer 8 te bezichtigen is. Leuk, maar niet goed leesbaar, zijn de woorden die de arrestanten in het hout hebben gekerfd.

Hulsts hoogtijdagen lagen in de late middeleeuwen, toen het een belangrijke handelsstad was. In kamer 4 staat een maquette van de situatie in 1560, de top al achter de rug. Minutieus gemaakte gipsen huisjes, kerken, molens en stadspoorten. 'Veel om trots op te zijn', is te lezen in kamer 4.

Museum Hulst werkt veel met audiovisuele middelen. Foto: Martin Corlazzoli

Waar vroeger Spaanse en Franse soldaten de stadswallen bestormden, ploegt tegenwoordig de cyclocross door de modder. Hulst is de trotse *host* van het WK veldrijden van 30 januari–1 februari ('Ready, Set, Hulst'). Sport is, zoals bekend, de vervanger van oorlog in vreedstijd en een goed excuus voor een dagje in of om het café. Weinig fijner dan met een pilsje en warme snacks atleten tegen elkaar te zien strijden.

Fiets van Hennie Kuiper uit 1975

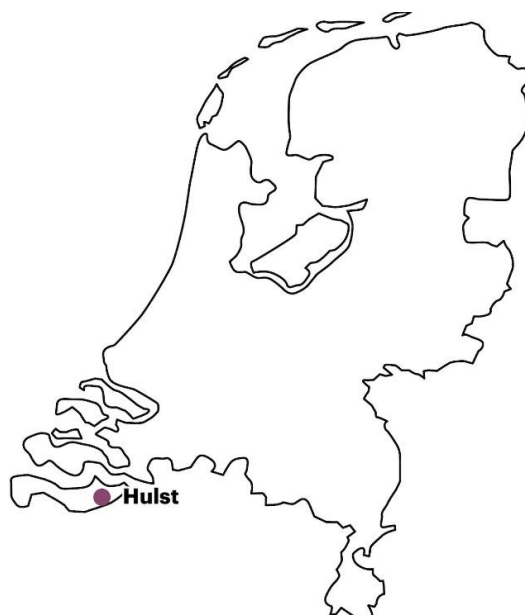
In de expositie over de cyclocross in het museum is de fiets te zien waarmee Hennie Kuiper in 1975 wereldkampioen werd. Het doet denken aan winterse zondagavonden vroeger, als er veldrijden op Studio Sport was omdat het voetbal winterstop had. Het intense zondagavondgevoel, de maandag die met elke meter modder dichterbij kwam.

Oud prentenboek in Museum Hulst. Foto: Martin Corlazzoli

Zeeuws-Vlaanderen is lang het stiefkind geweest van het toerisme in Zeeland, zegt receptioniste Ingrid Picavet – officiële functienaam: bezoekersmanager – van Inulst. De wereld vaart hemelsbreed tien kilometer van Hulst voorbij, in de vorm van veelkleurige containerschepen die hoog boven de Zeeuwse polder uitrijzen, om met spulletjes die wij nodig hebben aan te meren in de haven van Antwerpen.

Over het vloeroppervlak van de receptie annex bezoekerscentrum is een satellietfoto afgedrukt van ‘Grenspark Groot Saeftinghe’, zoals Hulst en omgeving zich presenteren. ‘Laten we eerlijk zijn’, staat in een folder over het grenspark, ‘wat hier allemaal gebeurt mag gezien worden!’ Bij de balie staan meeneemvlaggen in de Zeeuws-Vlaamse kleuren geel, zwart, rood, blauw en wit trots en optimistisch in een emmer. Vanuit de aangrenzende leeszaal klinkt het zacht zoemen van de koffiemachine.

Museum Hulst

Steenstraat 37, Hulst

Ma-za 10-17 uur, zo 12-17 uur

museumhulst.nl